

Etelä-Karjalan luonnonsuojelupiiri ry
Katariinantori 6
53900 LAPPEENRANTA

Etelä-Karjalan lintutieteellinen yhdistys ry
PL 180
53101 LAPPEENRANTA

26.1.2007

Itä-Suomen ympäristölupavirasto
PL 69
70101 KUOPIO

MUISTUTUS YMPÄRISTÖLUPAHAKEMUKSEEN ISY-2005-Y-190

Dnro ISY -2005-Y-190

Hakija Vapo Oy

Asia Kesselilänsuon, Juurikkasuon ja Saunalamminsuon turvetuotantoalueen ympäristölupahakemus, Torsansalon, Torsataan ja Pohjalankilan kylä, Ruokolahti

Taustaa

Vapo Oy on jättänyt Itä-Suomen ympäristölupavirastoon ympäristölupahakemuksen koskien turvetuotantoa Kesselilänsuon, Juurikkasuon ja Saunalamminsuon alueella Ruokolahden kunnassa. Hakemus koskee turvetuotannon jatkamista Kesselilänsuon 109,7 ha tuotantoalueella sekä turvetuotannon aloittamista Juurikkasuon 25,4 ha ja Saunalamminsuon 63,3 ha laajuisilla alueilla. Haetun tuotantoalueen koko on 198,4 ha.

Esitys

Etelä-Karjalan luonnonsuojelupiiri esittää, että ympäristölupaa ei myönnetä turvetuotannon aloittamiselle Saunalamminsuon ja Juurikkasuon alueilla eikä tuotannon jatkamista Kesselilänsuon alueella.

Jos lupa myönnetään, tulee vesienkäsittelylle asettaa tiukat ehdot:

- 1) vesipäästöille tulee ympäristöluvassa määrittää raja-arvot,
- 2) vesienkäsittelyssä tulee ottaa käyttöön paras käytettävissä olevaa tekniikka (BAT) ja vesienkäsittelyn tulee tapahtua ympärivuotisesti ja
- 3) Juurikkasuon ja Saunalamminsuon alueilta tulee tehdä kattava luontoselvitys, jonka pohjalta turvetuotannon käynnistämisen vaikutuksista luonnonoloihin ja ympäristöön arvioidaan.

Perustelut

Lupa olisi ympäristönsuojelulain 1 ja 42 pykälien vastainen.

Ympäristönsuojelulain tavoitteena on 1 § mukaan 1) ehkäistä ympäristön pilaantumista sekä poistaa ja vähentää pilaantumisesta aiheutuvia vahinkoja, 2) turvata terveellinen ja viihtyisä sekä luonnontaloudellisesti kestävä ja monimuotoinen ympäristö, 4) tehostaa ympäristöä pilaavan toiminnan vaikutusten arviointia ja huomioon ottamista kokonaisuutena; 6) edistää luonnonvarojen kestäväää käyttöä ja 7) torjua ilmastomuutosta ja tukea muuten kestäväää kehitystä.

Turvetuotanto heikentää luonnon monimuotoisuutta, aiheuttaa melu- ja pölyhaittoja, vesistökuormitusta sekä lisää ilmastomuutosta aiheuttavia hiilidioksidipäästöjä.

Turvetuotanto aiheuttaa lisäksi ympäristönsuojelulain 42 § mukaista merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa sekä kohtuutonta rasiutusta asutukselle, virkistyskäytölle ja luonnon monimuotoisuudelle. Saunalamminsuo on paikallisesti erittäin merkittävä karpalo- ja lakkasuo.

1. Uusille tuotantoalueille ei ole tarvetta

Uusia turvetuotantoalueita ei ole syytä perustaa alueille, joilla on jo toiminnassa useita tuotantoalueita. Uusien alueiden avaaminen lisää merkittävästi vesistön kuormitusta ja kiihdyttäisi veden laadun heikkenemistä.

Uusien alueiden avaaminen ja tuotannon käynnistäminen tulee ottaa harkintaan vasta, kun vanhat alueet on kaluttu loppuun ja jos turpeelle on edelleen markkinoita ja turve on edelleen taloudellisesti kannattava polttoaine Suomessa. Suomen luonnonsuojeluliiton ja Etelä-Karjalan luonnonsuojelupiirin toiveena on, että turpeenpoltosta luovutaan Suomessa kokonaan tai että turve polttoaineena rajoitetaan pienimuotoiseksi tukipolttoaineeksi.

2. Turvetuotannon vesistövaikutukset ovat merkittävät.

2.1. Torsanjärvi

Torsanjärvi on hyvässä tai erinomaisessa tilassa oleva arvokas vesistö. Turvetuotannon vaikutukset näkyvät jo selkeästi järven tilassa, ja vedenlaatu on paikoin heikentynyt erinomaisesta hyvään. Torsanjärven kuormitusta ei tule lisätä eikä veden laatua heikentää.

Laki vesienhoidon järjestämisestä (1299/2004) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY yhteisön vesipolitiikan puitteista edellyttävät vesistöjen hyvän ekologisen tilan saavuttamista vuoteen 2015 mennessä. Uusien turvetuotantoalueiden avaaminen lisäisi Torsanjärven ja koko Hiitolanjoen valuma-alueen, kuormitusta heikentäisi vesistön tilaa, mikä olisi ristiriidassa em. säädösten ja alueen virkistyskäytön kanssa.

2.2. Pienvedet

Turpeennosto alentaa pohjaveden pintaa ympäristössään. Saunalamminsuolla sijaitsevat pienvedet Saunalampi ja Rajalampi on rajattu suunnittelualueen ulkopuolelle, mutta tuotannon käynnistäminen ja vesien johtaminen muuttavat pienvesien hydrologiaa ja voivat tulevaisuudessa kuivattaa pienvedet kokonaan.

2.3. Hiitolanjoki

Hiitolanjoki on matkailullisesti ja kalataloudellisesti arvokas joki, joka laskee Venäjän puolella Laatokkaan. Hiitolanjoella on meneillään Eu-rahoitteinen kalataloudellinen hanke, joka tavoitteena on mm. pienvesien kunnostusta ja kalatieselvitys Torsanjoelle asti. Panostus ja työt alapuolisten vesien hyväksi menettävät merkityksensä, jos yläpuolella sallitaan samalla kuormituksen lisääntyminen ja alapuolisten hankkeiden vaarantuminen. Hiitolanjoella tavataan

3. Luonnon monimuotoisuus

Saunalamminsuon ja Juurikkasuon ympäristöt Särkilahdentien (2253) ja Lautsillantien (394) sekä Marjamäentien (610) välissä on Etelä-Karjalassa harvinaista asumatonta erämaista seutua. Lähes asumattomat tai hyvin harvaan asutut alueet jatkuvat Lautsillantien yli lounaaseen ja Marjamäentien yli pohjoisen suuntaan.

Suomessa ja viime vuosina erityisesti Etelä-Karjalassa suurpetojen yleistyminen ja liikkuminen asutuksen lähistöllä ovat aiheuttaneet huolenaihetta ja ristiriitoja. Susi on Suomessa uhanalainen laji ja kuuluu luontodirektiivin liitteen IV lajeihin, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty (LsL 49§). Luonnonsuojelulain 5§ mukaan eliölajin suojelutaso on suotuisa, kun laji pystyy pitkällä aikavälillä säilymään elinvoimaisena luontaisissa elinympäristöissään.

Saunalamminsuo ja Juurikkasuo ympäröivine metsäalueineen on sudelle luontaista ja sopivaa elinympäristöä. Jos yhtenäistä erämaa-aluetta häiritään

ihmistoiminnalla ja pirstotaan turvetuotantoalueilla, hävitetään ja häiritään uhanalaisen lajin luontaista elinympäristöä ja susi pakotetaan yhä lähemmäs asutusta.

Luonnonoloiltaan vaihteleva ja monipuolinen Saunalamminsuo tarjoaa sopivan elinympäristön mm. suo- ja rämehopeatäplälle, rämekylmänperhoselle sekä saraikkoniittyperhoselle. Nämä ovat monien muiden suolajien tavoin taantuneet Etelä-Karjalassa ja laajemminkin Etelä-Suomessa soiden kuivatusten ja turvetuotannon takia.

Alueella on havaittu ainakin seuraavia lintudirektiivin I-liitteen lajeja, joiden elinpiireihin soiden käyttöönotto vaikuttaa heikentävästi: kuukkeli, pohjantikka, palokärki, harmaapäätikka, kehrääjä, pikkusieppo, kanahaukka, metso ja pyy. Nämä lajit ovat yhtenäisten lahopuuta sisältävien metsien tunnuslajeja ja metsien pirstoutuminen heikentää niiden elinpiirejä. Alueen soiden raivaaminen turvetuotantokäyttöön vähentää ko. lajien ruokailualueita, ojitukset aiheuttavat metsäkanalinnuille poikastappioita ja avoimuuden lisääntyminen kasvattaa saaliiksi joutumisriskiä.

Näiden lintudirektiivin I-liitteen lajien suojelutaso Etelä-Karjalassa on huono. Näiden lajien suojelemiseksi olisi osoitettava erityissuojelualueita, eikä lajien elinpiirejä saisi heikentää.

Esitettyjen turvetuotantoalueiden läheisyydessä on myös liito-oravien elinpiiri, jota turvetuotannosta aiheutuva meteli, vesitalouden muutos ja pölyntyminen heikentävät.

4. Turpeenosto ja -poltto lisäävät hiilidioksidipäästöjä

Turve polttoaineena ei tue kestävästä kehitystä. Turve on kotimainen polttoaine, mutta uusiutumaton ja sen nosto aiheuttaa merkittäviä haittoja sekä paikallisesti että globaalisti. Turpeenpoltto aiheuttaa suurimmat kasvihuonekaasu- ja hiukkaspäästöt tuotettua energiayksikköä kohti. Kasvava metsä on tehokas hiilinielu, mutta turvetuotantoalue merkittävä hiilidioksidi- ja metaanilähde. Turvetuotanto tuhoaa elinvoimaista luonnonympäristöä pitkiksi ajoiksi. Suomessa ilmastoa suojellaan tehokkaasti korvaamalla turpeen käyttöä uusiutuvilla energianlähteillä. Samalla säästyy suoluontoa ja vesistöhaitat vähenevät.

Turpeenpoltto kiihdyttää ilmastonmuutosta. Ilmaston lämpenemisen on ennustettu aiheuttavan poikkeuksellisia ja äärimmäisiä sääilmiöitä, josta on saatu esimakua talvella 2006 - 2007. Lämpötilojen voimakkaan vaihtelun ja talven vesisateiden ennustetaan yleistyvän, mikä aiheuttaa vesistön kuormituksen muuttumista ympärivuotiseksi. Tästä syystä myös vesienkäsittely tulee ehdottomasti olla ympärivuotista eikä ainoastaan tuotantokauteen sidottua. Pintavalutuskenttien toimivuutta ei voida taata, jos maa roudassa ja nopea lauhtuminen keskellä pakkaskautta käynnistää lumien sulamisen. Pumppaamon toiminta on kyseenalaista ja roudassa oleva pintavalutuskenttä ei pysty pidättämään vesiä.

Lappeenrannassa 26.1.2007

Etelä-Karjalan luonnonsuojelupiiri ry

Kimmo Saarinen
puheenjohtaja

Etelä-Karjalan lintutieteellinen yhdistys ry

Janne Aalto
puheenjohtaja